

Vanhusneuvosto

30.1.2019

Vanhusneuvoston kokous

Aika: 24.1.2019 klo 13.59-16.01

Paikka: Kaupungintalo, Vihreiden ryhmähuone, Aleksanterinkatu 20

Osallistujat: Laura Varjokari (puheenjohtaja), Mirja Arajärvi, Timo Auranen, Pirjo-Liisa Kangasniemi, Erja Kauppinen, Veijo Lehto, Lena Lindberg, Markus Löfström, Seija Meripaasi, Anne Nissinen, Heli Rantanen, Titta Reunanen, Marja Ruotsalainen, Silja Sipilä, Sari Langdon, Satu Luomajoki, Olli Salin, Johanna Seppälä, Lala Sjöblom, Pirkko Telaranta, Pirjo Tujula, Teivo Turin-~~Irma~~ Irma Kähäri ja Outi Paulig (sihteeri)

Asiantuntijat, kohta 4: seniorityön koordinaattori Touko Niinimäki Seta ry:stä ja sosiaaliohjaaja Tea Tulikallio Kinaporin palvelukeskuksesta

1. Kokouksen avaaminen ja osallistujien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.59.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio oli kokouskutsun liitteenä. Siihen ei ollut huomautettavaa.

4. Sateenkaariseniorit ja sateenkaarisertifikaatti

Asiaa esittelivät seniorityön koordinaattori Touko Niinimäki Seta ry:stä ja sosiaaliohjaaja Tea Tulikallio Kinaporin palvelukeskuksesta. Touko kertoi sertifiointin ideasta ja syksyn pilotista. Taavoitteena on edistää asiakkaiden yhdenvertaisuutta ja vastata työelämässä nousseeseen tarpeeseen. Henkilökunnan koulutuksella, viestinnällä ja muilla keinoin halutaan varmistaa se, että jokainen – myös sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluva – voi kokea olevansa tervetullut palvelukeskukseen omana itsenään. Diaesitys liitteenä. Seta pyrkii tekemään sertifiointista tuotteen. Ruotsissa ja Hollannissa tämä on jo vakiintunut toimintatapa.

Tea kertoi Kinaporin kokemuksia siitä, miten sertifiointipilotti on näkynyt palvelukeskuksen arjessa ja miten koulutus auttoi ymmärtämään moninaisuutta. Kokemukset ovat myönteiset. Sateenkaarisenioreilla on oma vertaistukiryhmä ja tarkoituksena on, että he myös integroituvat muuhun ryhmätoimintaan. Seija Meripaasi totesi, että pilotista on välittynyt myönteistä palautetta ikääntyneiden palvelujen johdolle.

30.1.2019

Vanhusneuvosto

Keskusteltiin mm. pilotin lähtökohdista ja siitä, miten tarve on ilmennyt. Todettiin, että sertifiointia voisi käyttää yhtä hyvin muissakin kuin varsinaisissa ikääntyneiden palveluissa. Asiasta on keskusteltu jo mm. Oodin henkilökunnan kanssa ja se on saanut hyvän vastaanoton. Tällä hetkellä toiminnan laajentaminen on Setan puolelta resurssikysymys.

5. Lausunto valtuutettu Sinikka Vepsän aloitteesta

Aloitteessa on kyse vammaisten henkilöiden siirtämisestä vanhushpalvelujen piiriin heidän täyttäessään 65 vuotta. Saatujen tietojen mukaan muutoksia tapahtuu ainakin oikeudessa päivätoimintaan ja kuljetuksiin sinne sekä joihinkin asiakasmaksuihin. Asiaan oli saatu tarkennusta Sinikka Vepsältä. Tästä aloitteesta on pyydetty lausunto myös vammaisneuvostolta ja yhdenvertaisuustoimikunnalta. Lausunnon määräaika on 26.2.2019. Käytiin lähetekeskustelu, jossa esiin tulleet asiat kirjataan lausuntoluonnokseen. Lausunnon sisältö päätetään helmikuun kokouksessa.

6. Lausunto valtuutettu Seija Muurisen aloitteesta

Aloitteessa esitetään tehtäväksi ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelma. Aloite oli jaettu kokouskutsun liitteenä. Asiaan oli saatu tarkennusta Seija Muuriselta. Lausunnon määräaika on 26.2.2019. Käytiin lähetekeskustelu, jossa esiin tulleet asiat kirjataan lausuntoluonnokseen. Lausunnon sisältö päätetään helmikuun kokouksessa.

7. Kevätkauden kokousten aiheet ja suunnitelma syksyn toiminnasta

- 6.2.2019: Vammaisneuvoston esittely ja em. kaksi lausuntoa. Aiemmin sovittu tapaaminen viestintäjohtaja Liisa Kivelän kanssa siirtyy Kivelälle tulleen esteen takia. Siirretty kokoukseen 3.4. klo 14-15, ennen nuorisoneuvoston tapaamista.
- 6.3.2019: Kokous Oodissa, aiheena kirjastopalvelut (esittelijä kirjastonhoitaja Auli Aho) ja kaupungin neuvontayksikön palvelut (esittelijä neuvontapäällikkö Anne Nissinen) Huom. ennen kokousta klo 13-14 Oodin esittelykierrös.
- 3.4.2019: tapaaminen viestintäjohtaja Liisa Kivelän kanssa klo 14-15 ja nuorisoneuvoston edustajien kanssa klo 15-16.
- 23.5.2019: Mahdollisesti saadaan sote-toimialan asiantuntija vanhushpalvelujen kilpailuttamisesta. [siht. lisäys: saadaan, asia varmistunut] Keskustelussa todettiin kiinnostusta myös seuraaviin aiheisiin: digitaaliset etähoitopalvelut (Palvelukeskus Helsinki), kirjastojen lukulähettiläät, Helsinki-Mission digineuvonta, ikääntyneiden palvelujen uudistaminen ja monipuoliset palvelukeskukset, sote- ja maakuntauudistus sekä digitalisaatiojohtaja Mikko Rusaman tapaaminen.
- Apulaispormestarien tapaaminen, aiheena Stadin ikäohjelma. Tapaaminen on tarkoitus suoratoistaa. Ajankohta, joka sopii apulaispormestari Vesikansalle ja Razmyarille, on 15.5. klo 17.00-19.00. Mahdollisesti myös apulaispormestari Sinnemäki pääsee mukaan. Paikkana on kaupunginhallituksen istuntosali.

30.1.2019

Vanhusneuvosto

- Keväällä järjestetään vaalipaneeleita yhteistyössä HEJ ry:n kanssa. Tilaisuuksien ajat ja paikat ovat:
  - 11.3. klo 14 – 16 Malmin järjestöalo, Takaniitynkuja 9
  - 19.3. klo 13 – 15 Kinaporin palvelukeskus
  - 25.3. klo 16 – 18 Myllypuron asukastalo, Myllypuron ostoskeskus
  - 27.3. klo 13 – 15 Munkkiniemen palvelukeskus
 Kaikkien eduskunnassa olevien puolueiden edustajat kutsutaan vastaamaan kysymyksiin. Kysymykset ovat samat eri tilaisuuksissa. Aika on kaksi tuntia, joten muutama aihe riittää. HEJ toivoo vanhusneuvostolta yhteistyötä mm. kysymysten osalta. Esitettiin seuraavia: kanta sote-uudistukseen? Digitalisaatio? Omaishoidon linjausten yhtenäistäminen? Kotihoito? Jatketaan valmistelua yhdessä HEJ:n kanssa. Tilaisuuksissa voidaan markkinoida vanhusneuvostoa. Mahdollinen esittelypiste edellyttää vanhusneuvoston edustajan paikalle. Myös Polli on valmis panostamaan tilaisuuksiin, jos omaishoitoaihe saadaan mukaan.
- Todettiin, että vammaisneuvoston ym. tahojen järjestämä esteettömän liikkumisen seminaari on 3.4. iltapäivällä. Tilaisuus on harmillisesti päällekkäin vanhusneuvoston kokouksen kanssa.
- Keväällä on tarpeen tehdä kannanotto digitaalisesta saavutettavuudesta erityisesti kaupungin palvelujen osalta. (Sovittu neuvoston kokouksessa 17.12.2018) Käsitellään työvaliokunnan kokouksessa, miten aloitetaan.

Alustava suunnitelma syksyille 2019:

Elokuu		TUTUSTUMISMATKA Turun vanhusneuvoston vaikuttamistoiminta ja Turun vanhuspalvelut
Syys-joulukuu		Kokoukset, aiheina ainakin: Stadin ikäohjelman seuranta Elämän loppuvaiheen hyvä hoito, järjestelyt Helsingissä Vapaaehtoistoiminnan koordinointi (kaupungin järjestämä) Lähipalvelut (mahdollisesti stadiluotsien kanssa, eri alueiden vertailu) Huom. tullut myös monta muuta aihe-ehdotusta
Lokakuu	23.10.2019	Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen tapaaminen Vantaalla, aihe suunnitteilla
Marraskuu	7.11.2019	Valtakunnallinen vanhusneuvostopäivä Eläkeläisjärjestöjen seminaari, yhteistyössä HEJ:n kanssa
syksyn aikana		Vaikuttajatoimielinten tapaaminen Yhteisen vaikuttamistoiminnan suunnittelu Sote-lautakunnan tapaaminen ja yhteistyön luominen

30.1.2019

Vanhusneuvosto

8. Vireillä olevia asioita

- Kannanotto Stadin ikäohjelman luonnoksesta lähetetty 20.12.2018 mm. valmistelijoille ja valtuustoryhmille. Palautetta ei ole toistaiseksi tullut.
- Sote-toimialalle (toimialajohtaja Jolkkoselle) lähetetty kysymys vanhuspalvelulain (6§) mukaisesta sosiaalipalvelujen riittävyyden ja laadun arvioinnista. Vastaus saatu, asiaan palataan.
- HSL-asioiden tilanne ja eteneminen: selvitetään, voiko muutama vanhusneuvoston edustaja mennä johonkin HSL:n johtokunnan kokoukseen keskustelemaan.
- Keskustan hyvinvointi- ja terveyskeskuksen hankesuunnitelma: todettiin, miten vanhusneuvosto on vaikuttanut asiaan:
Sote-lautakunta päätti omasta lausunnostaan kokouksessaan 15.1.2019. Vanhusneuvoston puolesta lähetettiin sosiaali- ja terveyslautakunnalle kannanotto. (Se oli jaettu vanhusneuvostolle asialistan liitteenä.) Saatu apulaispormestari Vesikansalta vastaus: *"Kiitos kirjeestänne. Välitin sen vielä koko lautakunnalle, kun en ollut aivan varma vastaanottajista. Vanhusneuvoston ja laajemminkin kaupunkilaisten osallisuus tarkempaan suunnitteluun on ehdottomasti varmistettava, kun hankesuunnittelun jälkeen siirrytään tarkempaan arkkitehtuurin suunnitteluun. Hankesuunnitelma etenee ensin kaupunkiympäristölautakuntaan, khs: een ja valtuustoon. Sen jälkeen käynnistyy tarkempi arkkitehtuurin, rakennuksen ja kaavamuutoksen valmistelu. Näissä monissa vaiheissa erilaisten käyttäjäryhmien kuuleminen on tärkeää, jotta saadaan hyvin toimiva ja helsinkiläisten arvostama keskus."*
Kokouksessaan sote-lautakunta teki esittelijän esitykseen useita täydennyksiä. Yksi niistä (hyväksyttiin äänestyksellä) sisälsi maininnan: *"Lautakunta edellyttää, että laadukkaiden palvelujen varmistamiseksi asukkaille, keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen hankesuunnitelman sisältöä arvioidaan vielä jatkovalmistelussa perustuen:*
  - sosiaali- ja terveyslautakunnan edellyttämään selvitykseen terveysasematoiminnasta ja sen kehittämisestä (kokemukset palvelukonseptista esim. Kalasatamasta, palvelujen saatavuuden haasteet, palveluverkon ajantasaisuus),
  - mahdollisuuteen sijoittaa kaikki toiminnot samaan rakennukseen,
  - tietoon maakunta-sote -uudistuksen lakipaketin hyväksymisestä tai hylkäämisestä nykyisessä eduskunnassa,
  - vanhus- ja vammaisneuvostojen lausuntoon hankkeesta."

[Linkki päätöstiedotteeseen.](#)

Todettiin, että vanhusneuvoston on tärkeää päästä vaikuttamaan suunnitteluun, jotta Kalasataman keskuksen kokemukset otetaan huomioon. Olli kertoi Kalasataman asiakasraadista keskusteluista. Saavutettavuus on paranemassa ja opastus on aiempaa parempi. Osa puutteista, kuten ongelmia aiheuttavat tilaratkaisut, eivät ole korjattavissa. Seija kertoi, että keskustan aseman suunnittelussa on tarkoitus ottaa kaikki Kalasataman kokemukset huomioon.

9. Muut asiat

- Seniori-infon toiminta: neuvostolle oli jaettu tilastotietoja Seniori-infon toiminnasta vuonna 2018. Todettiin, että toiminta on laajentunut ja monipuolistunut. Palvelutarvetta on myös Seniori-infon toiminta-aikojen ulkopuolella. Vanhusneuvoston kannanotto, että

30.1.2019

Vanhusneuvosto

Seniори-infon toiminta-aikaa pitäisi laajentaa, on perusteltu. Pirjo totesi puutteena olevan, että asunnon muutostöihin liittyvää neuvontaa ei ole riittävästi saatavilla. Kysymyksiä tulee mm. hänelle, mutta resurssit eivät riitä tällaiseen palveluun. Satu kertoi, että Seniори-infon olemassaoloa ja palvelua ei riittävästi tunneta kaupungin työntekijöiden ja kunta-laisten piirissä. Viestintää tulisi vielä parantaa. Seija kertoi, että kiireistä huolimatta Seniори-info on saanut kaupungin parhaat tulokset työhyvinvointia mittaavassa Kunta10-kyselyssä.

- Sirkka-Liisa Kivelän mahdollinen vierailu vanhusneuvostossa. Pirjo-Liisa oli tavannut prof. Kivelän. Tämä olisi halukas tulemaan vanhusneuvoston kokoukseen kertomaan tutkimustuloksista, joita on vanhuspalvelujen toimivuudesta ja haasteista. Hän kertoisi omia näkemyksiään erityisesti siitä, mikä olisi tärkeää tulevaisuutta varten. Todettiin, että tarjous otetaan mielellään vastaan. Sihteeri ottaa yhteyttä Kivelään.
- Yhdenvertaisuussuunnitelman valmistelu: kaupungissa on tekeillä uusi yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka valmistelussa kuullaan kaupunkilaisia ja kaupungin työntekijöitä. Vanhusneuvostolta toivotaan osallistumista kuulemistilaisuuteen ja/tai kirjallista lausuntoa. Materiaalia on tulossa myöhemmin. Kutsu kuulemistilaisuuteen on jaettu neuvoston jäsenille. ”Helsingin kaupunki on uudistamassa kaupungin palvelujen yhdenvertaisuussuunnitelmaa vuoden 2019 aikana, jota varten Helsingin kaupungin yhdenvertaisuustoimikunta kutsuu edustajanne kuulemistilaisuuteen, joka pidetään perjantaina 1.3.2019 kello 13.00-15.00, osoitteessa Pohjoisesplanadi 11-13, 3. kerros, Kaupunginhallituksen istuntosali. Kuulemistilaisuus on yksi osa Helsingin kaupungin nykytilan arviointia yhdenvertaisuusnäkökulmasta, jonka lisäksi kaupunki laatii kuntalaiskyselyn tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioista ja järjestää toimialakohtaisia keskustelutilaisuuksia. Yhdenvertaisuustoimikunta järjestää yhteensä kaksi kuulemistilaisuutta. Osallistujia pyydetään ilmoittautumaan 22.2.2019 mennessä osoitteeseen ntin.sood@hel.fi. Pyydämme teitä samalla ilmoittamaan erikoisruokavaliosta.” - Todettiin, että vanhusneuvoston osallistuminen asian valmisteluun on tärkeää. Kysely julkaistaan helmikuun alkupuolella.
- Kuultiin, että eräille eläkeläisjärjestöille on tullut hankalia tilanteita, kun vesivahingon takia kokoontumistiloja on pois käytöstä.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.01.

Puheenjohtaja

Sihteeri

Laura Varjokari

Outi Paulig